

TAIYU

高等学校泰语专业系列教材

DAXUE

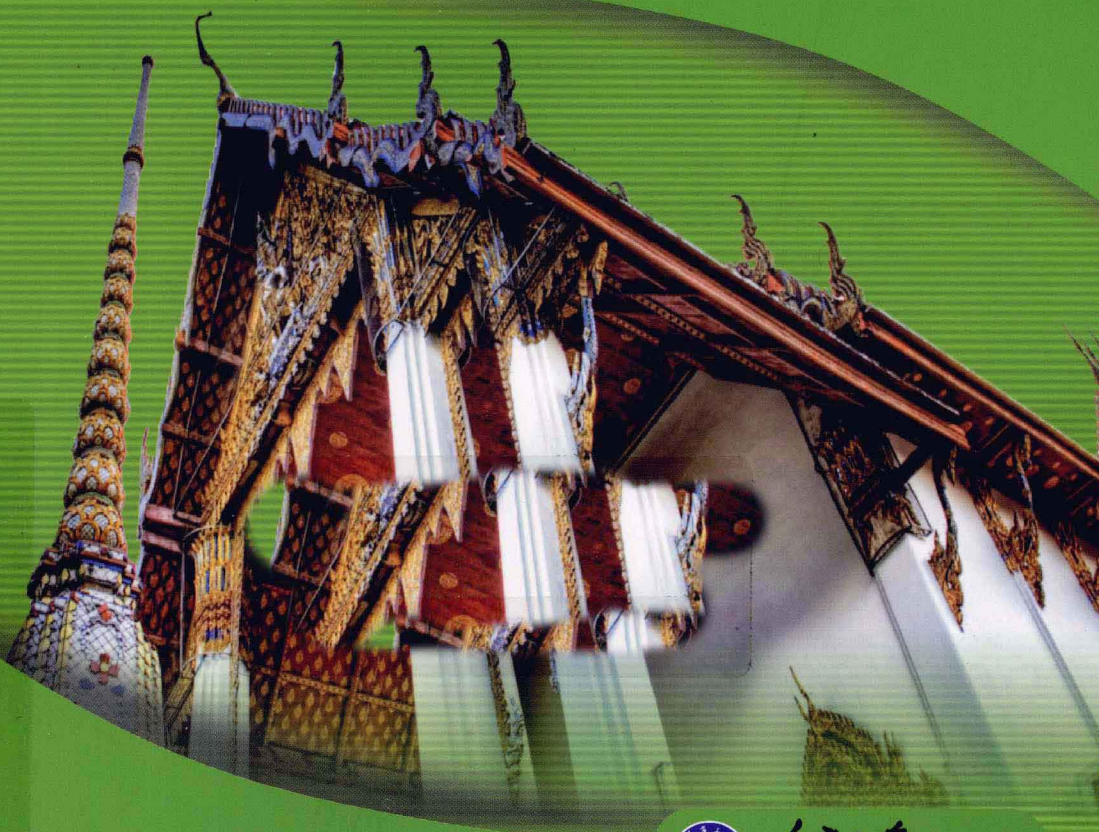
TAIYU YUEDU

JIAOCHENG

主 编 陈艳艳

副主编 游辉彩

大学泰语阅读教程(下)

重庆大学出版社

<http://www.cqup.com.cn>

IAIYU 高等学校泰语专业系列教材

DAXUE
IAIYU YUEDU
JIAOCHENG

主 编 陈艳艳
副主编 游辉彩

大学泰语阅读教程(下)

重庆大学出版社

内容提要

《大学泰语阅读教程(下)》分为泰语阅读技巧介绍和泰语文章阅读两大部分。学生可将从第一部分学到的阅读方法与技巧运用到第二部分的文章阅读当中,通过阅读掌握了方法与技巧,并进一步了解泰国当前各个方面的情况。第一部分泰语阅读技巧介绍设有三课内容,分别介绍概括性阅读,理解性阅读和评价性阅读的方法与技巧,每课均附有指导性练习。希望学生能通过练习掌握泰文阅读方法与技巧。第二部分为泰语文章阅读,共设十个单元,每个单元设1千字左右文章三篇,内容包括政治、经济、社会、文化、体育、科技、工业、农业、医学。其中,前两篇文章设生词与回答问题环节,目的在于增加学生的单词积累,考察学生对文章的理解;第三篇文章作为课外补充阅读,不设生词与回答问题环节。

本书适用于泰语专业二年级学生或具备一定泰语水平的人学习使用。

图书在版编目(CIP)数据

大学泰语阅读教程. 下/陈艳艳主编. —重庆:

重庆大学出版社, 2011.5

高等学校泰语专业系列教材

ISBN 978-7-5624-5908-8

I. ①大… II. ①陈… III. ①泰语—阅读教学—高等学校—教材 IV. ①H412.94

中国版本图书馆CIP数据核字(2010)第262602号

高等学校泰语专业系列教材

大学泰语阅读教程(下)

主编 陈艳艳

责任编辑: 杨 琪 版式设计: 杨 琪

责任校对: 张洪梅 责任印制: 赵 晟

*

重庆大学出版社出版发行

出版人: 邓晓益

社址: 重庆市沙坪坝正街174号重庆大学(A区)内

邮编: 400030

电话: (023) 65102378 65105781

传真: (023) 65103686 65105565

网址: <http://www.cqup.com.cn>

邮箱: fxk@cqup.com.cn (营销中心)

全国新华书店经销

重庆东南印务有限责任公司印刷

*

开本: 787×960 1/16 印张: 14.5 字数: 275千

2011年5月第1版 2011年5月第1次印刷

印数: 1-3 000

ISBN 978-7-5624-5908-8 定价: 32.00 元

本书如有印刷、装订等质量问题,本社负责调换

版权所有,请勿擅自翻印和用本书

制作各类出版物及配套用书,违者必究

前 言

《大学泰语阅读教程》分为上、下两册，旨在扩大学生的泰语词汇量；提高学生的阅读理解能力；让学生掌握一定的阅读方法与技巧；培养学生对学习泰语的兴趣，增强学生的泰语语感；通过阅读，增进学生对泰国语言与文化背景的了解。本册为《大学泰语阅读教程》（下）除了设有泰语阅读文章，还加入了泰语阅读方法与技巧的介绍，旨在加强学生的泰语阅读能力，提高阅读速度。

《大学泰语阅读教程》（下）分为泰语阅读技巧介绍和泰语文章阅读两大部分。第一部分泰语阅读技巧介绍设有三课内容，分别介绍概括性阅读，理解性阅读和评价性阅读的方法与技巧，每课均附有指导性练习。希望学生能通过练习掌握泰文阅读方法与技巧。第二部分为泰语文章阅读，共设十个单元，内容包括政治、经济、社会、文化、体育、科技、工业、农业、医学。每个单元设1千字左右文章三篇。其中，前两篇文章设生词与回答问题环节，目的在于增加学生的单词积累，考察学生对文章的理解；第三篇文章作为课外补充阅读，不设生词与回答问题环节。

本册教材理论与实践并重，第一部分的阅读技巧介绍具有针对性，第二部分阅读文章内容丰富并具有时代性。学生可将从第一部分学到的阅读方法与技巧运用到第二部分的文章阅读当中，通过阅读掌握了方法与技巧，并进一步了解泰国当前各个方面的情况。本书适用于泰语专业二年级学生或具备一定泰语水平的人学习使用。

本书在编写过程中得到了广西民族大学外国语学院领导、泰语教研室同仁以及泰国博仁大学โพธิ์งามนิสัย老师的大力支持，谨此致以诚挚谢意。

由于编者水平有限，本书不足之处，恳请读者包涵并提出宝贵建议。

编者

2011年1月

⇒ สารบัญ ⇐

ภาคที่ ๑ การแนะนำทักษะการอ่านภาษาไทย	1
บทที่ ๑ การอ่านจับใจความ	2
บทที่ ๒ การอ่านตีความ	23
บทที่ ๓ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	46
ภาคที่ ๒ บทความการอ่าน	79
หน่วยที่ ๑ การเมือง	79
รัฐธรรมนูญกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย	79
การเลือกตั้งไม่ใช่เรื่องไกลตัว	84
แบบสำรวจทัศนคติทางการเมืองของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย	91
หน่วยที่ ๒ เศรษฐกิจ	96
ความเป็นมาของเขตการค้าเสรี	96
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	100
การฟื้นฟูเศรษฐกิจไทย	105
หน่วยที่ ๓ สังคม	109
การพ่นกับมุมมองของสังคมไทย	109
ได้กระแส: เด็กกับความรุนแรงในสังคมไทย	115
คำว่า “พอ”	119
หน่วยที่ ๔ วัฒนธรรม	122
มารู้จัก “ศิลปะการแสดงของไทย” กันเถอะ	122
วัฒนธรรมการกินหมาก	128
เด็กวัด	132
หน่วยที่ ๕ การกีฬา	136
โยคะ...รับปีชาล เบิกบานทั้งกายและใจ	136

ดูฟุตบอล สอนชีวิต	143
"บ้านจักรยาน" เพื่อสาวออฟฟิศที่ฟิตแอนด์เฟิร์ม	147
หน่วยที่ ๖ การศึกษา	151
การศึกษา	151
พระเจ้าอยู่หัวกับการศึกษาระบบในโรงเรียน	155
ครู : ผู้สร้างสรรค์อนาคตของแผ่นดิน	158
หน่วยที่ ๗ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	162
“มนุษย์ต่างดาว” มีจริงหรือไม่	162
การใช้พลังงานนิวเคลียร์ในประเทศไทย	169
เทคโนโลยีของโทรทัศน์	175
หน่วยที่ ๘ อุตสาหกรรม	181
เปิดวิสัยทัศน์ อนาคตอุตสาหกรรมไทยมองผ่านอุตสาหกรรมสาขา	181
อุตสาหกรรมรถยนต์ของเม็กซิโกโอกาสการลงทุนสำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนไทย	186
วิกฤติเงินบาทแข็งค่า...อุตสาหกรรมไทยต้องเร่งปรับตัว	191
หน่วยที่ ๙ การเกษตร	196
มองอนาคตการเกษตรไทย(๑)	196
มองอนาคตการเกษตรไทย(๒)	202
คิดและทำอะไร การเกษตรไทยจึงก้าวไกลอย่างมั่นคงยั่งยืน	206
หน่วยที่ ๑๐ แพทยศาสตร์	211
กินอย่างไร ห่างไกลมะเร็ง	211
การใช้สมุนไพรบำบัดโรคของหมอชาวบ้าน จังหวัดสงขลา	217
“ฉีดยาเสริมสูง” สุดอันตราย	223

ภาคที่ ๑

การแนะนำทักษะการอ่านภาษาไทย

ในกระบวนการเรียนรู้ภาษาใดภาษาหนึ่ง การอ่าน การพูด การฟัง และการเขียน เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียน เนื่องจากการอ่านคือการรับรู้ภาษาผ่านทางตา กล่าวอีกนัยคือการรับภาพอักษรซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนความหมายที่ต้องการสื่อ ฉะนั้น การอ่านไม่เพียงแต่มีความสำคัญในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน หากมีความสำคัญมากในการเรียนรู้ภาษาหนึ่ง ๆ หรือวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ อีกด้วย

การอ่านเป็นวิธีที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งในการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจึงควรมีทักษะในการอ่านบ้างเพื่อสามารถรับรู้สาระที่ผู้เขียนส่งมาโดยไม่ผิดพลาดและไม่เกิดปัญหาทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านให้ไปสู่ระดับที่เป็นทักษะ ผู้เรียนไม่ควรละเลยการเรียนรู้และการฝึกฝนการอ่านด้วย หนังสือการอ่านภาษาไทยภาคที่หนึ่งนี้ ผู้เรียบเรียงมีความประสงค์ที่จะแนะนำทักษะการอ่านภาษาไทย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ กล่าวคือ ระดับการอ่านจับใจความ ระดับการอ่านตีความ และระดับการอ่านที่สามารถใช้วิจารณ์ญาณตัดสินความ หรือการอ่านด้วยวิธี SQ3R ในการแนะนำทักษะการอ่านทั้ง ๓ ระดับนี้ ข้อมูลส่วนใหญ่ผู้เรียบเรียงได้เรียบเรียงมาจากหนังสือเรื่อง การใช้ภาษาไทย ของจุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหฺรัน อิมสํารณ และหนังสือเรื่อง พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณด้วยวิธี SQ3R ของเอมอร เณยมน้อย ทั้งหมดนี้ผู้เรียบเรียงขอแบ่งเนื้อหาออกเป็นบทเรียน ๑ บทมากล่าวอย่างละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ ๑ การอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึงการจับประเด็นหลักหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าผู้เขียนต้องการส่งสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญยิ่งไม่ว่าจะเป็นการอ่านเบื้องต้น ได้แก่ การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อคิดเห็นโดยรวมของเรื่องที่อ่าน การอ่านเพื่อหาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ และการอ่านขั้นสูงได้แก่ การอ่านเพื่อการตีความและการอ่านเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์การอ่านทั้งสองระดับนี้ เบื้องต้นผู้อ่านต้องอ่านจับใจความของเรื่องให้ได้ก่อนว่าเรื่องนั้นๆ ผู้เขียนประสงค์จะเสนอสารหรือความคิดเห็นประการใด ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเพื่อการตีความและการอ่านเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์นั้น ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเรื่องทุกย่อหน้าและทำความเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดให้ได้ก่อนจึงจะสามารถวิเคราะห์ ตีความ และวิพากษ์วิจารณ์เรื่องให้ละเอียดลึกซึ้งต่อไปได้

ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านจับใจความ

ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้รับสารสามารถจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ ประสิทธิภาพของผู้รับสารนั่นเองดังนี้

๑.ประสิทธิภาพด้านการอ่าน ถ้าผู้อ่านมีนิสัยรักการอ่านจะทำให้ผู้นั้นมีทักษะการอ่านสูงกว่าผู้ที่ไม่มិនิสัยรักการอ่าน เนื่องจากมีโอกาสดำเนินและพัฒนาคิดอย่างสม่ำเสมอ

๒.ประสิทธิภาพเกี่ยวกับเรื่องราวและข้อมูลที่อ่าน ถ้าผู้อ่านเคยอ่านหรือเคยทราบเรื่องที่อ่านมาบ้างแล้วก็จะทำให้เข้าใจเรื่องราวที่กำลังอ่านได้ไม่ยากนัก มีผลทำให้สามารถจับใจความได้รวดเร็วขึ้น การอ่านมากจึงมีผลต่อการอ่านจับใจความโดยตรง

๓. ประสิทธิภาพด้านภาษาและการใช้ภาษา ผู้อ่านที่มีความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย รวมทั้งสำนวนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งจะช่วยการจับใจความได้อย่างมาก และหากรู้จักการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาทั้งในระดับคำ ประโยค และย่อหน้าก็จะช่วยผู้อ่านในการเรียบเรียงความคิดได้อย่างเป็นระบบและเป็นเหตุเป็นผล ถ้าผู้อ่านมีทักษะหรือประสิทธิภาพด้านภาษาและการใช้นำน้อย ก็อาจเป็นอุปสรรคในการจับใจความได้ เช่น อ่านเข้าใจความไม่ตรงประเด็น จับใจความสำคัญไม่ได้ หรือได้ไม่ครบถ้วน เป็นต้น

๔. ประสิทธิภาพด้านความคิด ความคิดของผู้อ่านมีความสำคัญในการช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านและการจับใจความ ถ้าเป็นผู้มีความคิดกว้างไกลและลึกซึ้งจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านอ่านได้รวดเร็วขึ้น และถ้าผู้อ่านมีโอกาสดำเนินความคิดด้วยการอ่านเป็นประจำแล้ว ก็จะช่วยให้ผู้อ่านแยกแยะใจความสำคัญและใจความรองของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องชัดเจน

นอกจากปัจจัยดังกล่าวแล้ว สิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความสัมฤทธิ์ผลก็คือ ความพร้อมด้านจิตใจ ถ้าสภาพจิตใจพร้อมและมีความอยากอ่าน ผู้อ่านก็สามารถอ่านเรื่องราวได้อย่างใจจดใจจ่อ มีสมาธิแน่วแน่ในการอ่านทำให้อ่านเรื่องได้ตลอดและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ทันที

วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับประโยค ย่อหน้าและเนื้อเรื่องทั้งหมดตามลำดับ การที่จะเข้าใจเรื่องราวทุกระดับขึ้นอยู่กับความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การทำความเข้าใจเรื่องราวระดับประโยคนั้นไม่ซับซ้อน ผู้อ่านสามารถจับสาระได้เพียงตั้งคำถามว่า ประโยคนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับใครหรืออะไร และผู้นั้นหรือสิ่งนั้นกำลังทำอะไรหรือเป็นอย่างไร ส่วนการจับใจความสำคัญในระดับ ย่อหน้านั้นเป็นที่ซับซ้อนขึ้น ถ้าผู้อ่านมีความรู้เรื่องวิธีการเขียนย่อหน้าก็จะช่วยให้การ จับใจความสำคัญกระทำได้ง่ายขึ้น เพราะเข้าใจโครงสร้างของ

ย่อหน้าในทางตรงกันข้าม ถ้าย่อหน้าที่อ่าน ผู้เขียนได้เขียนขึ้นโดยไม่ยึดหลักการเขียนย่อหน้า เขียนไปเรื่อย ๆ ไม่มีความคิดหลักหรือไม่มีประโยคใจความสำคัญ ผู้อ่านจะจับใจความสำคัญได้ช้า หรืออาจจับใจความสำคัญได้ไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าของเรื่องได้ ก็เท่ากับจับใจความสำคัญของเรื่องทั้งเรื่องได้แล้ว

การจับใจความสำคัญของย่อหน้านั้นควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. อ่านเรื่องที่จับใจความทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านย่อหน้าที่จะจับใจความนั้นให้ จบอย่าง คร่าว ๆ ถ้าเป็นเรื่องยาวมีหลายย่อหน้า ก็ต้องอ่านทั้งเรื่องเช่นกันเพื่อให้เข้าใจ ว่าเรื่องที่อ่านมี เนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับอะไร นั่นคือการหาความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านนั่นเอง ถ้ามีชื่อเรื่อง ปรากฏอยู่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดสำคัญของเรื่องได้ รวดเร็วขึ้น ความคิดสำคัญที่กำหนดได้ มักจะเป็นคำๆเดียว หรือเป็นวลีสั้น ๆ ดังตัวอย่าง

พวกเรามาดึงอัมพวาตอนสาย แวะชมสวนส้มโอและชมการเคียนน้ำตาลมะพร้าว การทำน้ำตาลมะพร้าวน่าสนใจมาก เมื่อได้น้ำตาลมาแล้วก็เทใส่กระทะใบบัว เคียวจนงวดเป็นสีเหลืองจัดและมี ฟองเดือดปุดๆ ใช้ส้อมน้ำตาลกระเทออกอย่างรวดเร็วจนน้ำตาลข้นแข็งก็จะได้น้ำตาลแท้

ความคิดสำคัญของย่อหน้านี้คือ การทำน้ำตาลมะพร้าว

๒. หาใจความของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องอ่านข้อความทั้งหมดอีกครั้ง ถ้าเป็นเรื่อง ยาว ๆ มี หลายย่อหน้า ต้องอ่านทีละย่อหน้าอย่างพิถีพิถะ เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อ เรื่องและสามารถจับ ใจความของแต่ละย่อหน้าได้

โดยปกติ ย่อหน้าประกอบด้วยใจความ ๒ ส่วนคือ ใจความสำคัญ และใจความรองหรือ ผลความ ดังนี้

(๑) ใจความสำคัญ คือ ความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบ ใจความสำคัญจะมีเท่าใดขึ้นอยู่กับจำนวนย่อหน้า อย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญในย่อหน้ามีได้เพียงประเด็นเดียว

เท่านั้น

(๒) ใจความรองหรือพลความ คือ เนื้อความอื่น ๆ ที่สนับสนุนใจความสำคัญ ใจความรองนี้แบ่งได้เป็น ๒ ประเภทคือ

๑.๑ ใจความรองประเภทความคิดย่อย ใจความรองประเภทนี้เป็น

ความคิดย่อยที่มีความสำคัญลดหลั่นลงมาจากใจความสำคัญ ย่อหน้าบางย่อหน้า อาจมีเนื้อหาซับซ้อน การเสนอใจความสำคัญเพียงประการเดียวอาจไม่เพียงพอ ผู้เขียน จึงต้องเสนอความคิดย่อยเพื่อเสริมให้ใจความสำคัญสมบูรณ์ครบถ้วนขึ้น

๑.๒ ใจความรองประเภทรายละเอียด ใจความรองประเภทนี้เป็นใจความรองที่ผู้เขียนให้รายละเอียด เช่น ตัวอย่าง หลักฐานและสถิติตัวเลข ฯลฯ หรือเปรียบเทียบ หรืออธิบายขยายความใจความสำคัญหรือใจความรองด้วยกัน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่อง ได้ชัดเจนถูกต้องขึ้น

ดังนั้นย่อหน้าจึงอาจประกอบด้วยใจความรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ ใจความสำคัญ + ใจความรองประเภทความคิดย่อย

รูปแบบที่ ๒ ใจความสำคัญ + ใจความรองประเภทรายละเอียด

รูปแบบที่ ๓ ใจความสำคัญ + ใจความรองประเภทความคิดย่อย + ใจความรองประเภทรายละเอียด

รูปแบบที่ ๑ ใจความสำคัญ + ใจความรองประเภทความคิดย่อย รูปแบบนี้มีใจความรองเป็นความคิดย่อยขยายความใจความสำคัญ ดังตัวอย่าง

คนโบราณท่านแบ่งการปกครองในบ้านไว้ดังนี้คือ สามียเป็นใหญ่นอกบ้าน ซึ่ง หมายความว่าสามียเป็นผู้มีภาระหน้าที่ทำงานภายนอกบ้านเป็นงานอาชีพหาเงินเลี้ยง ครอบครั้ว ส่วนภริยเป็นใหญ่ในบ้าน ซึ่งหมายความว่าถึงผู้รับผิดชอบในการปกครองดูแล กิจการในบ้านซึ่งเป็นพวกงานบ้านงานครัวนั่นเองหรือ “สามียเป็นผู้หา ภริยเป็นผู้เก็บ (เงิน)” การแบ่งหน้าที่ของสามียและภริยากันเช่นนี้ทำให้คนแต่ก่อนอยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข

ความคิดสำคัญ คือ การแบ่งหน้าที่ของสามีและภรรยา

ใจความสำคัญ คือ การแบ่งหน้าที่ของสามีและภรรยาทำให้คนแต่ก่อนอยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข

ใจความรองประเภทความคิดย่อย ย่อหน้านี้มี ๒ ประเด็น คือ

(๑) สามีมีภาระหน้าที่ทำงานนอกบ้านหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว

(๒) ภริยามีภาระหน้าที่ดูแลภายในบ้านทั้งงานบ้านงานครัว

ใจความรอง ๒ ประเด็นนี้เป็นความคิดย่อยที่มาเสริมความคิดสำคัญให้แจ่มแจ้งว่า ในสมัยโบราณ สามีและภรรยาแบ่งหน้าที่กันอย่างไร ซึ่งมีผลทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

รูปแบบที่ ๒ ใจความสำคัญ + ใจความรองประเภทรายละเอียด รูปแบบนี้มี ใจความรองเป็นรายละเอียดที่ขยายความใจความสำคัญ ดังตัวอย่าง

สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว ๔ เท่า ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมันและน้ำตาลในอาหารแล้วขับออกมาเป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดคนน้อยลง

ความคิดสำคัญ คือ สารอาหารในข้าวกล้อง

ใจความสำคัญ คือ สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วย ป้องกันโรคอ้วน

ใจความรองประเภทรายละเอียด คือ “ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว ๔ เท่า ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมัน และน้ำตาลในอาหารแล้วขับออกมาเป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดคนน้อยลง”

ใจความรองในย่อหน้านี้เป็นรายละเอียดซึ่งอธิบายขยายความใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้นว่า ข้าวกล้องมีคุณค่าอย่างไรและช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรคอ้วน อย่างไร

รูปแบบที่ ๓ **ใจความสำคัญ + ใจความรองประเภทความคิดย่อย + ใจความรองประเภทรายละเอียด** รูปแบบนี้มีใจความรองที่เป็นความคิดย่อยและมีใจความรองที่เป็นรายละเอียดขยายใจความสำคัญหรือใจความรองด้วยกัน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ ชัดเจนขึ้นดังตัวอย่าง

ปลาหูจากจังหวัดสมุทรสงครามหรือแม่กลองกินอร่อยกว่าปลานาน้ำอื่น เพราะนวลดินและระบบน้ำบริเวณกันอ่าวไทยแถบจังหวัดสมุทรสาครและสมุทรสงครามโดยเฉพาะบริเวณปากน้ำและกันอ่าวแม่กลองจะเป็นดินเลนร่วนซุยซึ่งมีนวลดินที่ทำให้ปลาทูอร่อย อีกทั้งน้ำของแม่กลองเป็นน้ำ ๒ ระบบ คือ เป็นน้ำที่จืดและไม่เค็มมาก ระบบน้ำและนวลดินแบบนี้ทำให้คนไทยได้กินปลาทูเนื้อนุ่ม รสชาติดี ส่วนปลาทูทางใต้อยู่กับน้ำที่เค็มมาก และดินในอ่าวลึกเป็นดินทรายทำให้เนื้อปลาด้านแข็งผิวหนังไม่นุ่ม

ความคิดสำคัญ คือ ปลาทูแม่กลอง

ใจความสำคัญ คือ ปลาทูแม่กลองกินอร่อยกว่าปลานาน้ำอื่น เพราะนวลดินและระบบน้ำ

ใจความรอง ย่อหน้านี้มีใจความรองประเภทความคิดย่อยและใจความรองประเภท รายละเอียด ดังนี้

ใจความรองประเภทความคิดย่อยมี ๒ ประเด็น คือ

(๑) ลักษณะดินเลนที่ร่วมซุยบริเวณกันอ่าวแม่กลองทำให้ปลาทูมีรสอร่อย

(๒) ระบบน้ำที่มีทั้งน้ำจืดและน้ำที่ไม่เค็มมากทำให้ปลาทูมีรสชาติดี

ใจความรองประเภทรายละเอียด คือ “ส่วนปลาทูทางใต้อยู่กับน้ำที่เค็มมาก และดินในอ่าวลึกเป็นดินทรายทำให้เนื้อปลาด้านแข็ง และผิวหนังไม่นุ่ม” ซึ่งขยายใจความสำคัญ และใจความรองทั้ง(๑) และ(๒) ให้ชัดเจนอีกทีหนึ่ง

๒.๑ การหาใจความสำคัญ

ย่อหน้าที่นี้จะมียุทธศาสตร์สำคัญประเด็นเดียวซึ่งผู้อ่านต้องค้นหาให้ได้ใจความสำคัญ นั้น

บางครั้งอาจปรากฏเป็นประโยคใจความสำคัญเด่นชัด บางครั้งผู้เขียนไม่ได้กำหนด ประโยคใจความสำคัญไว้ในย่อหน้า ผู้อ่านต้องค้นหาและสรุปเอาเอง วิธีการหาใจความสำคัญของย่อหน้าดังกล่าว อาจกระทำได้ดังนี้

๒.๑.๑ การหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนแสดงไว้ชัดเจน ย่อหน้าที่ผู้เขียนเขียนอย่างมีระบบตามหลักการเขียนย่อหน้า กล่าวคือถ้าผู้เขียนกำหนดความคิดสำคัญที่จะเขียน ออกมาเป็นประโยคใจความสำคัญไว้ชัดเจน ผู้อ่านจะสามารถจับใจความสำคัญได้ง่าย และรวดเร็ว เพราะจะปรากฏประโยคใจความสำคัญ ไว้ในตำแหน่งต่าง ๆ ของย่อหน้าคือ ไว้ที่ตอนต้นย่อหน้า ตอนท้ายย่อหน้า ตอนกลางย่อหน้า หรือทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อ หน้าดังตัวอย่าง

(๑) ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้น

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์ กับธรรมชาติ มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

(๒) ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้น เลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติและเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการที่เร่งให้แก่เร็ว

(๓) ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า

โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักจะใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ ฉะนั้นเมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้ แต่อาจทำให้ปริมาณวิตามินลดลง

(๔) ประโยคใจความสำคัญอยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า

เราศึกษาเพื่อบังคับตัวเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มาบวชหาหนุมาน ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือ ความมีระเบียบวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบ นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ นั่นเป็นคนมีศีล ถ้าเราไม่มีระเบียบ ก็ไม่มีศีล

เมื่อได้ประโยคที่คิดว่าเป็นประโยคใจความสำคัญแล้วก็ควรตรวจสอบดู ว่าประโยคที่หาไว้นั้นเป็นประโยคใจความสำคัญแน่นอนหรือไม่ ถ้าประโยคนั้นเกี่ยวข้องกับ ความคิดสำคัญตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๑ และรายละเอียดหรือความคิดสำคัญหรือ คำอธิบายนั้นสนับสนุนให้ประโยคดังกล่าวชัดเจน ก็แสดงว่าประโยคนั้นเป็นประโยค ใจความสำคัญแน่นอน

ย่อหน้าที่ ๑ ข้างต้น ผู้เขียนมีความคิดสำคัญที่จะเขียนคือเรื่องความสมบูรณ์ของชีวิต และผู้เขียนแสดงความคิดสำคัญออกมาเป็นประโยคใจความสำคัญชัดเจนว่า ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน ข้อความนี้เป็นประโยคใจความสำคัญแน่นอนเพราะใจความรองที่มาขยายนั้นล้วนเป็นรายละเอียดและคำอธิบายที่ทำให้ เข้าใจว่าความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐานของความสมบูรณ์ของชีวิตอย่างไรและความเข้าใจ ชีวิตนั้นหมายความว่าอย่างไร

๒.๑.๒. การหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน กรณีที่ผู้เขียนไม่ได้ แสดงความคิดสำคัญเป็นประโยคใจความสำคัญไว้ ผู้อ่านต้องค้นหาและสรุปเองจาก รายละเอียดต่างๆ ที่ปรากฏในย่อหน้า ขึ้นแรกต้องทบทวนเรื่องราวในย่อหน้าอีกครั้งแล้ว รวบรวมความคิดให้ได้ว่าย่อหน้านั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรดังที่กล่าวแล้ว จากนั้นลองตั้งคำถามสองข้อ ข้อแรกถามว่าย่อหน้านั้นกล่าวถึงบุคคลใดหรือสิ่งใด และบุคคลนั้นกำลังทำอะไรหรือสิ่งนั้นเป็นอย่างไร แล้วรวบรวมและเรียบเรียงคำตอบที่ได้ให้เป็นประโยค ก็จะได้ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านั้นจากนั้นตรวจสอบอีกครั้งว่าประโยคที่ กำหนดขึ้นนั้นครอบคลุมสาระหรือรายละเอียดทั้งหมดในย่อหน้าหรือไม่ หาก

ยังไม่ชัดเจนก็แก้ไขปรับปรุงประโยคใจความสำคัญนั้นให้มีใจความครบถ้วนชัดเจน ดังตัวอย่าง

ภาษาท้องถิ่นเป็นเครื่องบอกถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และสภาพสังคมของท้องถิ่นนั้นๆ เดิมนั้นคนท้องถิ่นพูดภาษาท้องถิ่นกันค่อนข้างน้อยหันไปพูดภาษากลางกันมากขึ้นเมื่อพูดภาษาท้องถิ่นก็เพียงแต่พูดสำเนียงท้องถิ่นแต่ใช้คำ ภาษากลาง ทำให้คำท้องถิ่นบางคำเริ่มสูญหายไปเป็นที่น่าเสียดาย ยกตัวอย่างในภาษาไทย ไม่มีคำว่า “พรงนี้” บางจังหวัดจะพูดว่า “ต่อโพรก” บางจังหวัดจะพูดว่า “ต่อเช่า” แต่เดิมนั้นคนได้พูดคำนี้ด้วยสำเนียงได้

ย่อหน้านี้ไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญ และไม่สามารถหาประโยคใดประโยคหนึ่งที่ครอบคลุมใจความสำคัญทั้งหมดได้จึงต้องสรุปใจความสำคัญเอง เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าความคิดสำคัญของย่อหน้านี้คือเรื่อง “การใช้ภาษาถิ่นในปัจจุบัน” และเมื่อตอบคำถามสองข้อก็จะได้คำตอบว่าย่อหน้านี้กล่าวถึง “ปัจจุบันคนท้องถิ่นละเลยไม่พูดภาษาถิ่น แต่ไปพูดภาษาถิ่นโดยใช้ภาษากลาง ทำให้ภาษาถิ่นเริ่มสูญหาย” เมื่อนำคำตอบนี้มาเรียบเรียงเป็นประโยคให้ใจความกะทัดรัด ก็จะได้ประโยคใจความสำคัญที่เขียนเอง ดังนี้ “คนท้องถิ่นใช้คำภาษาถิ่นน้อยลง” ถ้าประโยคนี้ครอบคลุมสาระทั้งหมดของย่อหน้าประโยคนี้ก็จะเป็นประโยคใจความสำคัญที่สมบูรณ์ของย่อหน้านี้ได้

๒.๒ การหาใจความรอง

เมื่อผู้อ่านสามารถหาใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในย่อหน้าหรือที่ผู้อ่านสรุปเองแล้ว ก็อาจพิจารณาว่า ยังมีใจความรองที่เป็นความคิดย่อยที่มีเนื้อหาเสริมใจความสำคัญและสมควรที่จะนำมารวมอยู่ในใจความสำคัญหรือไม่ ใจความรองนี้จะปรากฏเป็นประเด็นชัดเจน และประเด็นเหล่านั้นจะขยายความใจความสำคัญนั้นให้เข้าใจสมบูรณ์ขึ้นดังตัวอย่าง

ความรู้ทั่วไปเป็นรากฐานอันจำเป็นอย่างหนึ่งของการสนทนา ผู้ที่มีความรู้ทั่วไปดี จะสนทนาได้อย่างสนุกสนานยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าการสนทนากับผู้ที่มีความรู้ทั่วไปดีนั้นก็เสมือนหนึ่งการไป

เดินเล่นในหมู่บ้านหรือจังหวัดกับผู้ที่มีความชำนาญในท้องถิ่นนั้นๆดี ซึ่งทำให้การเที่ยวเตร่ของเราเป็นไปอย่างสนุกและได้รับความรู้สมกับความเหน็ดเหนื่อย และบุคคลที่มีความรู้ทั่วไปดี จะใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน มีอรรถรสน่าฟัง ซึ่งเป็นเครื่องช่วยปลุกความสนใจของผู้สนทนาเป็นอย่างดีด้วย

เมื่อพิจารณาตัวอย่างข้างต้นแล้วพบว่า ย่อหน้านี้มีความคิดสำคัญ ใจความสำคัญ ใจความรองประเภทความคิดย่อยและใจความรองประเภทรายละเอียด ดังนี้

ความคิดสำคัญ คือ ความรู้ทั่วไปกับการสนทนา

ใจความสำคัญ คือ ความรู้ทั่วไปเป็นรากฐานอันจำเป็นอย่างหนึ่งของการสนทนา

ใจความรองประเภทความคิดย่อย ย่อหน้านี้มีสองประเด็นคือ

(๑) ผู้ที่มีความรู้ทั่วไปดีจะสนทนาได้อย่างสนุกสนาน

(๒) ผู้มีความรู้ทั่วไปดีจะใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน มีอรรถรสน่าฟัง

ใจความรองประเภทรายละเอียด คือ ข้อความว่า “การสนทนากับผู้ที่มีความรู้ ทั่วไปดีนั้นก็เหมือนหนึ่งการไปเดินเล่นในหมู่บ้านหรือจังหวัดกับผู้ที่มีความชำนาญใน ท้องถิ่นนั้นๆ ดีซึ่งทำให้การเที่ยวเตร่ของเราเป็นไปอย่างสนุกและได้รับความรู้สมกับความเหน็ดเหนื่อย” ซึ่งขยายใจความรองที่เป็นความคิดย่อย (๑) และ “ซึ่งเป็นเครื่องช่วย ปลุกความสนใจของผู้สนทนาเป็นอย่างดี” ซึ่งขยายใจความรองที่เป็นความคิดย่อย (๒) อีกทีหนึ่ง

๓. ประมวลใจความ

เมื่อได้ใจความสำคัญและใจความรองแล้วก็นำเฉพาะใจความสำคัญและใจความรองที่เป็นความคิดย่อยมาประมวลเข้าด้วยกัน ส่วนใจความรองที่เป็นรายละเอียดนั้นไม่ จำเป็นต้องนำมาใช้ เพราะเป็นส่วนขยายความเท่านั้น แม้ส่วนนี้จะไม่นำมาใช้แต่ก็มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้มากขึ้น ใจความของย่อหน้าข้างต้นสามารถประมวลได้ ดังนี้